

LEDARE SOCIALDEMOKRATISK | **Klimattoppmötet COP30**

Göran Greider
Vi kommer att fördärva jorden

8 november 2025 06:03

Detta är en opinionstext. Tidningens hållning är oberoende socialdemokratisk.

I går vaknade jag och hörde nyheten: Sjunde AP-fonden, där en del av mina pensionspengar ligger, investerar i olje- och koljättar. Tack för det. Jag ville ju och trodde att min premiepension inte skulle hamna i händerna på skumma rövarbolag men istället går de till att stärka de fossdilbolag som driver världen in i en djupnande klimatkris.

Den finansiella kapitalismen söker sig dit det finns pengar att tjäna, punkt slut. Och själva industrikapitalismen erkänner inga planetära gränser. Den är i grunden inkompatibel med biosfären.

Vårt klimathopp.
Bild: Fernando LLano

I och för sig - om kungaparet i brasilianska Belem, vid det hotade Amazonas mynning, deklarerar att de tänker downsiza hovet dramatiskt för att bidra till minskade koldioxidutsläpp... men det lär inte ske.

Och inte bara det: Ju mer av denna oreglerade kapitalism - som ideologiskt förvaltas av en förstockad och naturblind nyliberalism - desto större blir ojämlikheten i samhället. Social ojämlikhet driver i sig på konsumismen när de däruppe genom sin iögonenfallande konsumtion inspirerar skikten under att öka sin konsumtion varvid vi får bevittna en konsumistisk kedjereaktion som till slut sträcker sig ända ner till den tonårige gängkriminelle som drömmer om dyra kläder och dyra klockor.

Organisationen Oxfam har i dagarna kommit med en rapport - i samarbete med Stockholm Environment Institute - som konstaterar att de allra översta skikten i det svenska samhället har ett långt större ekologiskt avtryck än de längre ner på klasskalan. Det är den halva av den svenska befolkningen som tjänar mindre än

den andra halvan som stått för den största minskningen av klimatutsläpp sedan 1990. Medan de allra rikaste 0,1 procenten av befolkningen kraftigt har ökat sina utsläpp.

Och när dom däruppe tillåts att göra vad de vill med planetens resurser, ja då försvagas klimatengagemanget i hela samhället. Rapporten heter ”Sveriges vägval: Folkvilja eller vinstintresse?”

Det är där vi står. Det är därför jag skriver ut den där rubriken: Vi kommer att fördärva planeten.

Det är nu uppenbart att också de etablerade politiska skikten kraftigt har minskat sitt intresse och engagemang för att nå uppsatta klimatmål. Trump går förstås i spetsen när han lämnat Parisavtalet. Men också Europaunionen kom först i sista stund fram till en kompromiss och den kompromissen försvagar uppenbart hela saken och ger en signal till andra världsseliter att klimatfrågan inte är så viktig. Det speglas i det faktum att de ledande politikerna i allt mindre utsträckning är fysiskt närvarande på de stora klimatpolitiska toppmötena.

Samtidigt har Sverige ökat sina utsläpp och motarbetar i EU dessutom försöken att bevara mer skog för att stärka en central kolsänka. Som om allt detta inte räcker har det nu visat sig att den svenska regeringen inte ens skickar någon relevant minister för att delta i förhandlingarna. Vi skickar kungen och drottningen!

I och för sig - om kungaparet i brasilianska Belem, vid det hotade Amazonas mynning, deklarerar att de tänker downsiza hovet dramatiskt för att bidra till minskade koldioxidutsläpp... men det lär inte ske.

Statsministern brukar som bekant ibland anklagas för att vara litet lat. Att han inte själv kommer till FN:s klimattoppmöte tyder på att det ligger något i ryktena. Det är faktiskt oansvarigt.

Det är svårt att inte känna pessimism inför allt detta. Att skriva ut den apokalyptiska rubriken ”Vi kommer att fördärva planeten” känns sant. Men så snart jag ser den utskriven blir jag också förbannad över eliternas oansvariga beteende.

Är pessimismen alltså granne med raseriet? Ja, jag tror det.

Förr eller senare exploderar pessimismen i raseri över att den enda biosfär vi har är på väg att oåterkalleligen förstöras.

Dela artikeln

Göran Greider
goran.greider@daladem.se
023-47586

Följ

Klimattoppmötet COP30 Följ

Oxfam Följ

Stockholm environment institute Följ